პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

თბილისის უნივერსიტეტი

№ 27 (380)
21 სექტემბერი, პარასკევი, 1962 წ.
ფასი 2 კაპ.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის, რექტორატის, კომკავშირის კომიტეტის, ადგილკომისა და პროფკომის ორგანო

ТБИЛИСИС УНИВЕРСИТЕТИ — Орган Парткома, Ректората, Комитета ЛКСМ, Месткома и Профкома Тбилисского Государственного Университета

ანგარიშგება-არჩევნები კომკავშირულ ორგანიზაციებში

გააკრიტიკეს კურსბიუროს წევრთა მუშაობა

ჩატარდა ფილოლოგიის ფაკულტეტის II კურსის კომკავშირული ორგანიზაციის საანგარიშო ღია კრება.

კომკავშირული ორგანიზაციის ბიუროს მიერ გასული სასწავლო წლის მანძილზე ჩატარებული მუშაობის შესახებ საანგარიშო მოხსენებით გამოვიდა კურსბიუროს მდივანი ჯ. ბურდული. მან აღნიშნა, რომ ალკკ კურსბიურომ გასულ სასწავლო წელს ბევრი რამ გააკეთა სტუდენტთა თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის ამაღლებისათვის, განახორციელა რიგი კულტმასობრივი ღონისძიებებისა და სხვ. ამასთან ერთად, მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ გასული სასწავლო წლის მანძილზე ირღვეოდა კომკავშირული კრებების ჩატარების გრაფიკი, ჯეროვანი ყურადღება არ ექცეოდა კედლის გაზეთის გამოშვებას, არადამაკმაყოფილებლად მუშაობდნენ კურსბიუროს წევრები ე. ჩხარტიშვილი და რ. ქურიძე.

მოხსენების ირგვლივ გამართულ კამათში გამოვიდნენ სტუდენტები: დ. გრიშაშვილი, თ. ფიფია, დ. შალულაშვილი და სხვები, რომლებმაც საქმიანი შენიშვნები და წინადადებანი გამოთქვეს კურსბიუროს მუშაობაზე.

კამათში მონაწილეობა მიიღეს ფაკულტეტის პარტორგანიზაციის მდივანმა დოც. ო. ურიდიამ, უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის წარმომადგენელმა დოც. გრ. გამსახურდიამ და ფაკულტეტის კომკავშირული ორგანიზაციის მდივანმა ნ. ახობაძემ. მათ ილაპარაკეს სტუდენტთა დისციპლინის გაზრდის, აკადემიური წარმატების დონის ამაღლებისა და სხვა საკითხებზე. თვითეულ კომკავშირელს ამოცანად დაუსახეს ორგანიზაციული და საზოგადოებრივი დავალებების პირნათლად შესრულება.

კრებამ კურსბიუროს მუშაობა დამაკმაყოფილებლად შეაფასა და აირჩია კურსბიუროს ახალი შემადგენლობა.

ნ. ხიმშიაშვილი,
ჟურნალისტიკის განყოფილების II კურსის სტუდენტი.

წარმატებების მისაღწევად

ამასწინათ შედგა იურიდიული ფაკულტეტის კომკავშირული კრება.

საანგარიშო მოხსენებით გამოვიდა ფაკულტეტის ალკკ ბიუროს მდივანი ფირცხალავა, რომელმაც ილაპარაკა საანგარიშო პერიოდში ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული ღონისძიებების შესახებ, ფაკულტეტზე მიღწეულ წარმატებებზე და შეცდომებზე, მათი აღმოფხვრისა და გამოსწორების გზებზე.

კრებაზე სიტყვით გამოვიდნენ იურიდიული ფაკულტეტის დეკანი გ. ინწკირველი, სტუდენტები: მეტრეველი, თეთრუაშვილი, კურტანიძე, ციციაშვილი და სხვ. რომლებმაც აღნიშნეს, შეაჯამეს და ცალკეული კრიტიკული შენიშვნები გამოთქვეს ფაკულტეტის კომკავშირული ორგანიზაციის მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ, მოუწოდეს ამხანაგებს — ორგანიზებულად და ენერგიულად მოკიდონ ხელი საქმეს ახალი სასწავლო წლის დაწყებისთანავე, განამტკიცონ აკადემიური მოსწრება, იბრძოლონ სანიმუშო დისციპლინისათვის, პირნათლად შეასრულონ ყოველი საზოგადოებრივი დავალება.

გავითვალისწინოთ ნაკლოვანებანი

12 სექტემბერს ჩატარდა ქიმიის ფაკულტეტის IV კურსის ალკკ ორგანიზაციის ღია კრება.

საანგარიშო მოხსენებით გამოვიდა კურსბიუროს მდივანი ჯ. მახარაძე. მომხსენებელმა ფართოდ ილაპარაკა გასულ სასწავლო წელს კურსბიუროს მიერ ჩატარებულ ღონისძიებებზე, ბიუროს მუშაობის დადებით და უარყოფით მხარეებზე.

კამათში გამოვიდა ფაკულტეტის ალკკ ორგანიზაციის მდივანი მ. ცარციძე. მან გამოააშკარავა კურსბიუროს მუშაობის ნაკლოვანებები, ყურადღება შეაჩერა იმ მდგომარეობაზეც, რომ ზოგიერთი სექტორი ძალიან ცუდად ან სულაც არ მუშაობდა. თვით კურსბიუროს მდივანი ვერ იჩენდა მეტ აქტივობას. მოკამათემ მოუწოდა ამხანაგებს, რომ ბიუროში აირჩიონ უფრო აქტიური ამხანაგები, რომლებიც ნამდვილად გაამართლებენ ნდობას და პირნათლად შეასრულებენ დაკისრებულ მოვალეობას.

სიტყვით გამოვიდა აგრეთვე ფიზკულტურის სექტორის ხელმძღვანელი ჯ. ნეველიძე. იგი შეეხო სექტორის მუშაობას გასულ სასწავლო წელს. აღნიშნა, რომ სტუდენტთა უმეტესობა ფართოდ იყო ჩაბმული უნივერსიტეტის სპორტულ ცხოვრებაში. ისინი სისტემატურ წვრთნას გადიოდნენ და მომზადებული გამოვიდნენ უნივერსიტეტის სპარტაკიადაზე. ფაკულტეტმა საპრიზო ადგილები დაიკავა სპორტის ზოგიერთ სახეში.

კრების მუშაობა შეაჯამა ფაკულტეტის პარტიული ორგანიზაციის მდივანმა მ. ხუნდაძემ.

არჩეულ იქნა ახალი ბიურო ხუთი კაცის შემადგენლობით. კურსბიუროს მდივნად არჩეულია ომარ მანჯგალაძე.

ახლად არჩეულმა კურსბიურომ მიზნად დაისახა აამაღლოს აკადემიური წარმატების დონე, აღმოფხვრას არასაპატიო მიზეზით გაცდენა-დაგვიანებები ლექცია-სემინარებზე, ფართოდ ჩააბას სტუდენტობა საზოგადოებრივ საქმიანობაში, განამტკიცოს დისციპლინა კურსზე.

რ. მაჩხოშვილი,
ქიმიის ფაკ. IV კურსის სტუდენტი.

ახალ ამოცანებთან დაკავშირებით

აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი უკანასკნელ წლებში ახალი ამოცანების წინაშე დადგა. აღმოსავლეთის ქვეყნებთან ურთიერთობის განვითარება, ერთი მხრით, ახალ მოთხოვნილებას უყენებს აღმოსავლეთმცოდნეთა კადრებს, ხოლო, მეორე მხრით, ზრდის ინტერესს აღმოსავლეთის ხალხების ისტორიისა და კულტურისადმი. დღეს აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის ამოცანა მხოლოდ მეცნიერული და პედაგოგიური კადრების მომზადებით აღარ ამოიწურება.

ახალ ამოცანებთან დაკავშირებით ფაკულტეტის პარტიულმა ორგანიზაციამ საანგარიშო პერიოდში უფრო მეტი ყურადღება დაუთმო სტუდენტთა შორის აღმზრდელობითი მუშაობის გაძლიერებას, რაც სასწავლო პროცესის ნორმალურ წარმართვასთან ერთად მიზნად ისახავს ისეთი კადრების მომზადებას, რომლებიც თავიანთ წვლილს შეიტანენ საბჭოთა ორიენტალისტების წინაშე მდგარი საპატიო ამოცანების გადაჭრაში.

წინა წლებში კომკავშირული მუშაობა ფაკულტეტზე ჩაშლილი იყო. ამიტომ პარტიულმა ორგანიზაციამ თავისი ყოველდღიური საქმიანობის ცენტრში დააყენა კომკავშირთან მუშაობა, რის შედეგად მოხერხდა მისი ამოქმედება, მაგრამ ჯერ კიდევ არ არის მიღწეული სრული გარდატეხა და გამოყენებული არ არის ის დიდი შესაძლებლობანი, რომელნიც კომკავშირულ ორგანიზაციას გააჩნია. პარტორგანიზაციის მდივნის ამხ. ვ. ჩოჩიევის საანგარიშო მოხსენებაში ყურადღება გამახვილებული იყო სწორედ ამ საკითხზე.

მომხსენებელი შეეხო აგრეთვე ფაკულტეტის ცხოვრებაში საზოგადოებრივი საწყისების დანერგვას და ამ ასპექტში ილაპარაკა სახალხო რაზმეულისა და სტუდენტთა ამხანაგური სასამართლოს მუშაობაზე.

საანგარიშო პერიოდში ფაკულტეტზე იმატა აკადემიურმა წარმატებამ, ხოლო დისციპლინის უხეში დარღვევის შემთხვევები, აუცილებლად სტუდენტთა ამხანაგური სასამართლოს მსჯელობის საგანი ხდებოდა.

კამათში გამოსულმა ამხანაგებმა: ფაკულტეტის დეკანმა დოც. გ. წერეთელმა, დოც. კ. ფალავამ, დოც. ხ. ხურცილავამ, სტუდენტმა ზ. მამაჯანაშვილმა და სხვებმა ყურადღება გაამახვილეს აკადემიური წარმატებისა და დისციპლინის საკითხებზე, აკადემიურ ჯგუფებში აგიტატორების მუშაობასა და სხვა საკითხებზე. აღინიშნა, რომ პარტიული ორგანიზაცია საანგარიშო პერიოდში, მართალია, დიდ ყურადღებას აქცევდა სტუდენტთა შორის აღმზრდელობით მუშაობას, მაგრამ ივიწყებდა ისეთი საკითხების გამოტანას კრებებზე, რომლებიც დაკავშირებულია სასწავლო პროცესთან.

კრებამ დამაკმაყოფილებლად შეაფასა პარტიული ორგანიზაციის ბიუროს მუშაობა და ფარული კენჭის ყრით პარტორგანიზაციის მდივნად კვლავ ამხ. ვ. ჩოჩიევი აირჩია.

გ. ჩაჩანიძე

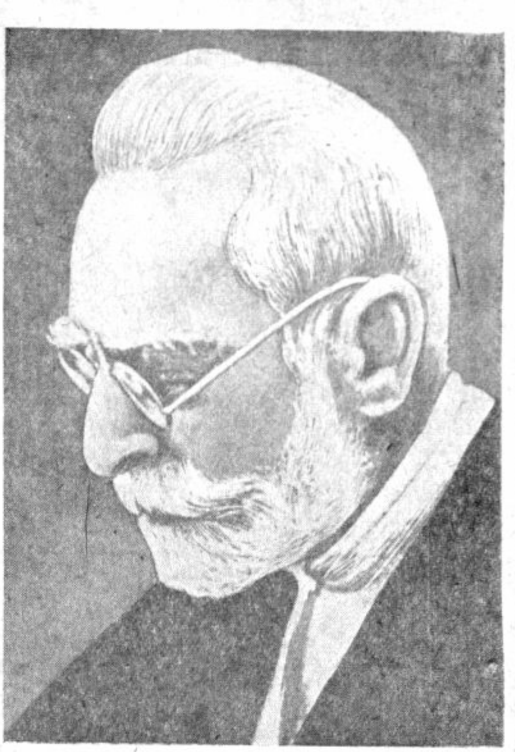

დავით კლდიაშვილი

უნივერსიტეტის შრომები, ტ. 84

გამოვიდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის „შრომები“, ტ. 84, რომელიც მიეძღვნა აკადემიკოს ნ. ი. მუსხელიშვილის დაბადების 70 წლისთავს.

„შრომების“ ამ ტომში, რომელიც იხსნება აკადემიკოს ნ. მუსხელიშვილის პორტრეტით, მოთავსებულია შემდეგი შრომები: ა. ხ ა რ ა ძ ე — ნიკო მუსხელიშვილი (დაბადებიდან 70 წლის შესრულების გამო; ნ. მუსხელიშვილის სამეცნიერო შრომების სია; ი. ვ ე კ უ ა — განზოგადებულ ანალიზურ ფუნქციათა ოჯახის კომპაქტობის შესახებ; ნ. ვ ე კ უ ა — წრფივი შეუღლების ზოგადი სასაზღვრო ამოცანა რამდენიმე უცნობი ფუნქციისათვის მოცემული გადაადგილებებით; ა. ბ ი წ ა ძ ე — ჰარმონიულ ფუნქციათა თეორიისათვის; დ. დ ო ლ ი ძ ე — ფოროვანი ცილინდრის ბრუნვა სითხეში; ა. ხ ა რ ა ძ ე — ერმიტის მეთოდის გამოყენება ზოგიერთი სპეციალური ფუნქციის ფესვთა ირაციონალობის დამტკიცებისათვის; ლ. გ ო კ ი ე ლ ი — ალბათობის ცნების შესახებ; ვ. კ უ პ რ ა ძ ე — სინგულარული ინტეგრალური განტოლებები და დრეკადობის თეორიის სასაზღვრო ამოცანები; ე. ლ ა შ ე ლ ი ძ ე — ტაუბერის ტიპის თეორემები ჯერადი მწკრივებისათვის; ე. წ ი თ ლ ა ნ ა ძ ე — პირობითი ექსტრემუმის ერთი ზოგადი ამოცანის შესახებ ჰილბერტის სივრცეში; პ. ზ ე რ ა გ ი ა — ჩაპლიგინის მეთოდის გამოყენება ერთი არაწრფივი პარაბოლური ტიპის განტოლების ძირითადი სასაზღვრო ამოცანის ამოსახსნელად; ფ. ხ ა რ შ ი ლ ა ძ ე — თანაბრად კრებადობის მამრავლთა და ფურიეს მწკრივის შეჯამებადობის მართკუთხოვან მატრიცთა შესახებ; პ. კ ო ლ ო ნ ი ა — მარკოვის „განზოგადებულ“ რიცხვთა სიმრავლის შესახებ; ნ. პ ა ტ ა რ ა ი ა — კონფორმული გადასახვის მეთოდის გამოყენება ორი სხეულის გარსდენის ამოცანის ამოსახსნელად; ა. ჯ ვ ა რ შ ე ი შ ვ ი ლ ი — განსაკუთრებული ინტეგრალის შესახებ; ნ. თ ე ვ ზ ა ძ ე — ორმაგი ტრიგონომეტრიული მწკრივის ერთადერთობის შესახებ; ჯ. შ ა რ ი ქ ა ძ ე — ბლანტი ეკუმში სითხის ორგანზომილებიანი არასტაციონარული მოძრაობა მაგნიტურ ველში კრიტიკული წერტილის მახლობლობაში, მ. კ უ კ უ ლ ა ძ ე — კოშის ფუნქციის გამოყენება ორმალიანი ნაკეცოვანი კონსტრუქციის რხევის მახასიათებლების განსაზღვრისათვის; ვ. ს ი მ ო ნ ი ა — გამრავლების კანონი SU (4) კომპაქტური მარტივი ჯგუფის ჯგუფური რგოლის ცენტრში; ლ. ჟ ი ჟ ი ა შ ვ ი ლ ი — ზოგიერთი საკითხი ორმაგ ტრიგონომეტრიულ მწკრივთა ფორმალური მამრავლის თეორიიდან; ი. კ ი ღ უ რ ა ძ ე — ორმელინ-ტონელი-სანსონეს თეორემის ერთი განზოგადების შესახებ; რ. ღ ო ნ ღ ა ძ ე — ზოგიერთ კვატერნალურ კვადრატულ ფორმასთან დაკავშირებული სინგულარული მწკრივის შეჯამების შესახებ; ა. ჯ ა ხ უ ა — ორმაგი რიცხვითი მწკრივების რიმანის მეთოდით შეჯამებადობის საკითხისათვის; ჯ. ზ ე რ ა გ ი ა — ერთი კლასის არაწრფივი განტოლებების შესწავლა ვარიაციული მეთოდით; გ. ლ ო მ ა ძ ე — რიცხვების წარმოდგენის შესახებ ბინარული კვადრატული ფორმებით.

ბოროდინოს ბრძოლის 150 წლისთავს მიეძღვნა

ამ დღეებში შედგა სსრკ ხალხთა ისტორიის სპეციალობის სტუდენტთა სამეცნიერო წრის სხდომა, რომელიც მიეძღვნა 1812 წლის სამამულო ომში ბოროდინის გმირული ბრძოლის 150 წლისთავს.

შესავალ სიტყვაში დოც. ზაქარია შველიძემ დამსწრეებს მოუთხრო ბოროდინოს ბრძოლისა და მისი მსოფლიო ისტორიული მნიშვნელობის შესახებ.

ინტერესით იქნა მოსმენილი წრის წევრის მ. კოკაიას (III კ.) მოხსენება: „ქართველები 1812 წლის სამამულო ომში“.

კამათში გამოვიდნენ წრის წევრები: გ. ბოლოთაშვილი, მ. კაკაბაძე, ნ. ჭანიშვილი და სხვები.

ოპონენტმა გ. ციციშვილმა (IV კ.) აღნიშნა თემის როგორც დადებითი, ისე ზოგიერთი ნაკლოვანი მხარეები, ხოლო წრის მეცნიერ-ხელმძღვანელმა დოც. ზ. შველიძემ შესაძლებლად ჩათვალა წაკითხული მოხსენების გატანა ბოროდინოს ბრძოლის 150 წლისთავისადმი მიძღვნილ საუნივერსიტეტო კონფერენციაზე, რომელიც ამ დღეებში ჩატარდება.

1862 — დიდი მწერალი ჰუმანისტი — 1962

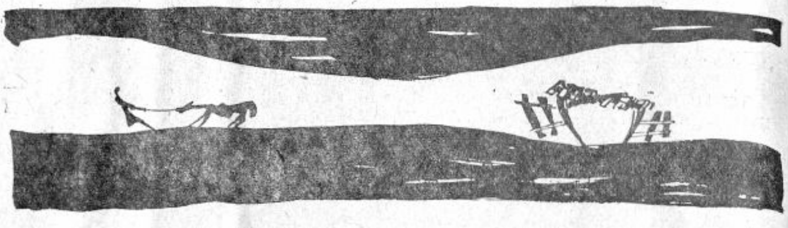

დავით კლდიაშვილი და ვაჟა ფშაველა

ქართული ლიტერატურისა და საზოგადოებრივი აზროვნების ისტორიაში განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს XIX ს. 60-იან წლებს, როცა სამოღვაწეო ასპარეზზე გამოვიდა ახალი თაობა დიდი ილიას მეთაურობით. ამავე წლებში დაიბადა ჩვენი მწერლობის რამდენიმე ბრწყინვალე წარმომადგენელი: ეგნატე ნინოშვილი, ვასილ ბარნოვი, ვაჟა-ფშაველა და დავით კლდიაშვილი.

ლიტერატურის ისტორიამ ამ მწერლებს სხვადასხვა ეპოქაში მიუჩინა ადგილი: ვაჟა-ფშაველა XIX საუკუნის ქართული მწერლობის ბუმბერაზია, მასზე ორი წლით უფროსი ეგნატე ნინოშვილი და ერთი წლით უმცროსი დავით კლდიაშვილი კი უახლესი ქართული ლიტერატურის ფუძემდებლად ითვლებიან, მაგრამ ყველა ისინი ერთგული მიმდევრები იყვნენ თერგდალეულთა საბრძოლო დროშისა და როგორც შემოქმედებითი მეთოდის მხრივ, ისე პირად ურთიერთობაშიც ბევრი რამ ჰქონდათ საერთო.

ერთი ხნის, ანუ როგორც ხალხი ეძახის, „ერთი კბილა" მწერლები ღრმა სიყვარულითა და პატივისცემით იყვნენ გამსჭვალულნი ერთმანეთის მიმართ. ეგნატე ნინოშვილი ადრე გამოაკლდა თანამოკალმეთა რაზმს, დანარჩენებს კი გულითადი ურთიერთობა სიკვდილამდე არ შეუწყვეტიათ.

ვაჟა-ფშაველასა და დავით კლდიაშვილის ურთიერთობის დასახასიათებლად განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ვაჟას სტუმრობა ქუთაისში, ილიას ხსოვნის აღსანიშნავ საღამოზე.

სიცოცხლის ბოლო წლებამდე ვაჟა იმერეთში არ ყოფილა. პირველად იგი ილიას საღამოზე მიუწვევიათ 1910 წელს, მეორედ კი დიდი მგოსანი კვლავ სწვევია ქუთაისს 1913 წელს.

ვაჟას მიწვევის და „ლიხს-იქითურ" „დედასთან" გაცნობის ერთ-ერთი ინიციატორი და მხურვალე მონაწილე იყო დავით კლდიაშვილი. თვითონ დავითი თავის მემუარებში აღნიშნავს:

„ქუთაისში ყოველ წლობით იმართებოდა საღამო ილია ჭავჭავაძის დაბადების დღეს. ერთხელ საღამოს მმართველმა კომიტეტმა გადასწყვიტა, საღამოს მონაწილეთა შორის მოეწვია ვაჟაც და ამით საზოგადოებას გაეცნო იგი. საკითხი დაისვა — რარიგ მოქცეულიყო კომიტეტი, რადგან ვაჟას რიგიანი ჩოხა-ახალუხი არ აქვსო და ჩამოფხრეთილი როგორ დავანახოთ საზოგადოებასაო. გადაწყდა, ასი მანეთი გაგზავნოდა ვაჟას, რომ შეეკერა ახალი ჩოხაახალუხი და ისე ჩამოსულიყო".

ახალ ჩოხა-ახალუხში გამოწყობილი ვაჟა მართლაც ეწვია ქუთაისს. ადგილობრივმა ინტელიგენციამ და განსაკუთრებით ახალგაზრდობამ საყვარელ პოეტს შეხვედრა მოუწყო. ასეთი მიღებით აღფრთოვანებულმა ვაჟამ საღამოზე წაიკითხა და შემდეგ ქუთაისის გაზეთ „თემში" გამოაქვეყნა ლექსი „იმერეთს":

აქამდე ჩემო მძრახველო,
ლიხს-აქეთურო დედაო,
ეხედავ, რომ შამრიგებიხარ,
მით შენთან სალამს ეზელთ!

მეორე დღეს ვაჟამ ქუთაისის საზოგადოების წარმომადგენლებთან ერთად სურათიც გადაიღო. ვაჟას ქუთაისში ყოფნის დროსვე არის გადაღებული მეორე სურათიც, სადაც ვაჟა ზის, დავითი კი მასთან ხელგადახვეული დგას. ამ სურათში დავითს, რომელიც იმ დროს ჯარში მსახურობდა და პოლკოვნიკი იყო, სამხედრო ფორმა აცვია.

დოც. ზ. ჭუმბურიძე

დავით კლდიაშვილი

შალვა რადიანი

ჩვენი საზოგადოებრიობა, მთელი ქართველი ხალხი ამ დღეებში დიდი სიყვარულით აღნიშნავს გამოჩენილი მწერლის დავით კლდიაშვილის დაბადების ასი წლისთავს.

თავისი შესანიშნავი მოთხრობებით და კომედიებით დავით კლდიაშვილმა მეცხრამეტე საუკუნის დასასრულისა და მეოცე საუკუნის პირველი ათეული წლების ქართულ პროზაში განაგრძო დიდი ქართველი რეალისტების სახელოვანი ტრადიციები და ამავე დროს მოგვევლინა, როგორც ორიგინალური და დამოუკიდებელი შემოქმედი, ნოვატორი. დ. კლდიაშვილის შემოქმედებისათვის დამახასიათებელია ისტორიზმი და სოციალური ანალიზის დიდი ძალა. იგი არ ხატავს აბსტრაქტულ ადამიანებს, მის მიერ წარმოდგენილი ადამიანები ყოველთვის დაკავშირებული არიან გარკვეულ წესთან და ეპოქასთან, მისი განვითარების შედეგნი არიან.

რევოლუციამდელ ქართულ ლიტერატურათმცოდნეობაში დ. კლდიაშვილზე გამტკიცებული იყო აზრი, როგორც ისეთ მწერალზე, რომელიც თითქოს ცხოვრებას გვიხატავს ერთთავად შავი ფერებით, რომ მის ნაწარმოებებში მკითხველი ვერ ხედავს ვერავითარ შუქს. ამით უარყოფილი იყო დ. კლდიაშვილის, როგორც რეალისტი მწერლის, მნიშვნელობა. ნამდვილად კი დ. კლდიაშვილი მკითხველს ასწავლიდა არა მარტო სიძულვილს ცხოვრებაში არსებული მახინჯი და უბადრუკი მოვლენებისადმი, არამედ ამასთანავე იგი ასწავლიდა სინამდვილის ჯანსაღი საწყისების სიყვარულსაც. დ. კლდიაშვილისათვის, როგორც მხატვრისათვის, დამახასიათებელი იყო, ერთი მხრით, უნარი შეენიშნა მახინჯი, ცუდი, სასაცილო, ხოლო მეორე მხრით — შეუნელებელი ძიება კეთილშობილისა, დადებითისა, ამაღლებულისა. მისი ნაწარმოებები ყოველთვის ოპტიმისტურია. ხედავდა რა აზნაურობის დაცემის სურათებს, დ. კლდიაშვილი ამავე დროს მიისწრაფოდა ეჩვენებინა კარგი ადამიანში, ლამაზი ცხოვრებაში. იგი ადამიანის მოყვარული, ჰუმანისტია, დიდი დემოკრატი მწერალია.

დ. კლდიაშვილის დიდი შემოქმედებითი ძალა და ნიჭი მთელი ვაჟკაცობით გაიშალა მოთხრობების იმ ციკლში, რომლებიც მომაკვდავი აზნაურობის ცხოვრებისადმია მიძღვნილი. ამ ციკლის ნაწარმოებებით („სოლომონ მორბელაძე", „სამანიშვილის დედინაცვალი", „ირინეს ბედნიერება", „დარისპანის გასაჭირი", „ქამუშაძის გაჭირვება" და სხვ.) შევიდა იგი ქართულ ლიტერატურაში, როგორც ფრიად ორიგინალური მხატვარი. დ. კლდიაშვილის ამ მოთხრობებს ახასიათებს აზნაურული ყოფის მხილება, მისი უბადრუკობისა და სიმახინჯის გამომზეურება. ადამიანებს იგი ხატავს, როგორც განსაზღვრული ისტორიული პროცესის შედეგს, როგორც ნაწილს ამ პროცესისა.

დ. კლდიაშვილი ეკუთვნის იმ მწერლებს, რომელნიც სრულად ფლობენ ჰუმორის ოსტატობას. ჰუმორი დ. კლდიაშვილის შემოქმედების ორგანული თვისებაა. სწორედ იგი აძლევს თავისებურ, განუმეორებელ ხასიათს მის ნაწარმოებებს. მისი ჰუმორი დიდი ძალისა და ზეგავლენის მომხდენია, მკითხველს არ ტოვებს გულგრილს იმ ამბებისადმი, რომლებზეც მოგვითხრობს მწერალი. დ. კლდიაშვილის ჰუმორში უმთავრესია მოქმედი პირის მდგომარეობა, ხოლო სიტყვიერი მასალა უფრო აძლიერებს სურათს.

დ. კლდიაშვილის პროზისათვის დამახასიათებელია კაპიტალურობა და სიზუსტე. იგი თავის ნაწარმოებებს აშორებს ზედმეტს, რაც არ ემსახურება მოქმედების განვითარებას; იგი ყურადღებას აქცევს არსებითს, საკვანძო სიტუაციებს. იგი წინააღმდეგია გარეგნული ეფექტურობისა; მის ნაწარმოებებში ხასიათები და მოვლენები იხსნება მოქმედებაში.

დ. კლდიაშვილის კომედიებისათვის, ისევე როგორც მოთხრობებისათვის, დამახასიათებელია ცოცხალი, მოძრაობით სავსე დიალოგი, სიტყვათა გაზომვით ხმარება და ხასიათების სრული თავისებურებით გადმოცემა. მისთვის უცხოა რომანტიკული დეკორატიულობა სიტყვაში.

დ. კლდიაშვილი თავის მოთხრობებსა და პიესებში განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს მხატვრულ დეტალს. ეს დეტალი მეტად დამახასიათებელია მთელი მისი შემოქმედებისათვის. დეტალით, როგორც ერთ-ერთი მოქმედი საშუალებით სარგებლობს ყველა მწერალი — პოეტი, პროზაიკოსი, დრამატურგი, მაგრამ დ. კლდიაშვილთან ის ასრულებს განსაკუთრებით არსებით როლს. მკვეთრი, მკაფიო დეტალით იგი წარმოადგენს ადამიანის სულიერ მდგომარეობასა და მის გარშემო არსებულ ვითარებას. დეტალი მისთვის არ არის ორნამენტი, სამკაული, უმოძრაო ნაწილი მთელისა, არამედ თვით ცხოვრებაა, ხელოვნება, რომელიც მოძრაობს, ვითარდება, რომელიც გამოხატავს სინამდვილის არსებით მხარეს. საერთო ფონზე ეს დეტალები იშლებიან, როგორც უზარმაზარი სურათები, აზნაურების გადაგვარებისა და დაცემისა. რასაკვირველია, აქ ჩვენ არა გვაქვს ის მდგომარეობა, შემდეგში რომ გამოამჟღავნეს დეკადენტური ლიტერატურის წარმომადგენლებმა — სიმბოლისტებმა და იმპრესიონისტებმა, რომლებიც დეტალს მხატვრულ ნაწარმოებში აზრად აზვიადებდნენ, ამიტომაც მათ ნაწერებში ხშირად არ იყო გაშუქებული ან მეტად მკრთალი იყო ძირითადი მოვლენები, ხოლო დეტალები ძალზე გაზვიადებული. დ. კლდიაშვილი, როგორც რეალისტი მწერალი, ყოველთვის ზომიერებას იცავს. მის მიერ წარმოდგენილი დეტალი გამჭვირვალე და ნატიფია, რამდენიმე დეტალისაგან იგი ხშირად ქმნის დაუვიწყარ პანორამას.

დ. კლდიაშვილი თავისი შემოქმედებით წვრილფეხა აზნაურების დაცემისა და გალატაკების მემატიანე იყო, მაგრამ თავისი მხატვრული ნაწარმოებებით გაცილებით უფრო მეტი, გაცილებით უფრო პროგრესული სიტყვა თქვა. მის შემოქმედებაში მოცემულია კრიტიკული რეალიზმის თვალსაჩინო ნიშნები. დ. კლდიაშვილის ნაწარმოებთა პერსონაჟები განწირულნი არიან ც... მიემართებიან არყოფნისაკენ. მწერალი იქვე გვაძლევს იმის წარმოდგენას, რომ ამ ხალხს იქით ელოდება ნამდვილი ცხოვრების გამარჯვება და რომ ცხოვრება თანდათან თავისუფლდება ძველი მავნე ტვირთისაგან.

ამიტომ ასე უყვარს და ასე აფასებს ჩვენი მკითხველი გამოჩენილ მწერალს, სიტყვის დიდოსტატს — დავით კლდიაშვილს.

ამ ნომერში გამოქვეყნებული დიდი ქართველი მწერლის დავით კლდიაშვილის ნაწარმოებთა თემებზე შესრულებული ჩანახატები ეკუთვნის ფილოლოგიის ფაკულტეტის ჟურნალისტიკის განყოფილების IV კურსის სტუდენტს, ახალგაზრდა მხატვარს რევაზ ფაბრიაძეს.

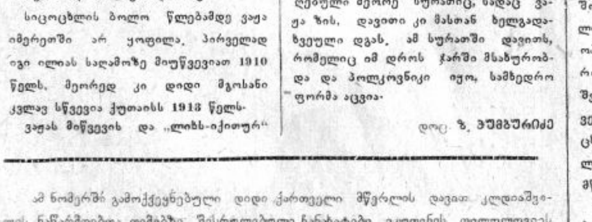

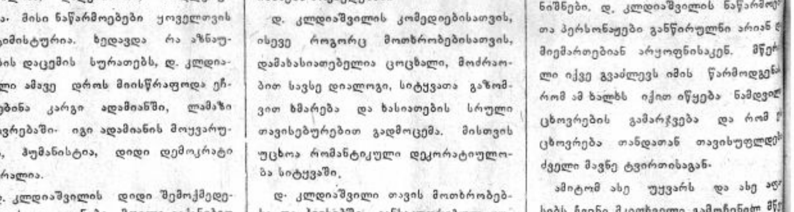

1862 — დიდი მწერალი ჰუმანისტი — 1962

დავითი, მშობლიურ სოფელში

მთის ვიწრო არტახებს თავდაღწეული ყვირილა რომ ჩაივლის და ფართო ჭალებით გაეშურება, სწორედ იქ, მისი ველის დასაწყისში, არის შუა იმერეთი, მკერდივით შეფენილი ქვემო და ზემო იმერეთს შორის.

ადრეული გაზაფხულიდან იმკვიდრებს ფესვს შუა იმერეთის მინდვრებზე სიმწვანე.

საკმარისია გადახედო უნაგირა მთის ფერდობებზე შეფენილ სოფლებს, რომ გაგახსენდეს დავით კაკაბაძის მშვენიერი „იმერეთი — დედაჩემი".

კონწია ქალებივით მიემურებიან თითქოს გორაკებიდან ჩამოსული სოფლები ბარდუბანი, ეწერი, ძევრი, ნახშირღელე, სიმონეთი...

სიმონეთში უმაღლეს კონცხზე აუზიდავთ ეკლესია, რომელიც თურმე XIX საუკუნიდან დგას, როგორც სანთელი, თეთრი და ადვილსანახი ყოველი მხრიდან. სწორედ ამ ეკლესიის ძირში, მზით სავსე ეზოში, ჭარმაგი ძელქვისა და კაკლის ჩრდილში დგას აივნიანი ოდა...

ასი წლის წინ აქ დაბადებულა დავით კლდიაშვილი, „სამანიშვილის დედინაცვლის" და „დარისპანის გასაჭირის" ავტორი, საბჭოთა საქართველოს პირველი სახალხო მწერალი, ადამიანი უზომოდ კეთილი და დიდბუნებოვანი.

ფართო გზა მიემურება დავითის სახლ-მუზეუმისაკენ.

თითქოს სიმწვანეში თავლი ჩაუღვრიათ, თვალს ახარებს ახალთახალი ოდები — მარჯვნით და მარცხნით; ბევრი ეზოდან ალიზის სუნი გცემს, ზოგან — აგური აგურს ედება და იმერული ოდაც მალე სახურავქვეშ მოექცევა.

სიმონეთელთა უმრავლესობა ახალ სახლებში ცხოვრობს, თუ უწინ კლდიაშვილების უბნისკენ იშვიათად შეხვდებოდით სახლებს, დღეს მზრები გაუმლია სოფელს.

სიმონეთელ კოლმეურნეთა 400-ზე მეტი ბავშვი ახლა სამსართულიან სკოლაში სწავლობს; უწინ სოფელში მხოლოდ დაწყებითი სკოლა ყოფილა, რომელიც თურმე კერძო ბინაში — მაქსიმე ლოკლიკაძის ფიცრულში იყო შეხიზნული, სადაც განათლების საქმეს ორად-ორი პედაგოგი „უვლიდა".

ახლა 35 მასწავლებლიდან 18 მარტო სიმონეთელია, დანარჩენები — მეზობელი სოფლების მკვიდრნი.

ძველ სიმონეთელებს ახსოვთ ადამა ფერმალი. ჩხარელები მას თავისას ეძახდნენ, ძევრელები — თავისას, ექვს სოფელს ემსახურებოდა ადამა და სანთლით საძებნი იყო ყველგან, დღეს სიმონეთში საექიმო პუნქტია, აფთიაქი. უწინ ჭრაქიც ენატრებოდა აქაურ გლეხს, ახლა შუა იმერეთი ელსადგურებით საშუალამდე კაბადონს ძგავს.

საბოლოოდ ჩაბარდა წარსულს ერთპიროვნული დაქსაქსული მეურნეობა. სიმონეთელი გლეხები 1929 წლიდან სასოფლო-სამეურნეო არტელში გაერთიანდნენ.

აქ სოფლის მეურნეობის წამყვანი დარგი ჩაი გახდა, ეს ძვირფასი კულტურა უკვე 62 ჰექტარზე აქვთ გაშენებული სიმონეთში. წელს იქაურმა მეჩაიეებმა პირნათლად მოიხადეს ვალი სამშობლოს წინაშე, — ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფის გეგმა 162 პროცენტით შეასრულეს, გეგმით ნავარაუდებზე 20 ტონით მეტი ფოთოლი მიჰყიდეს სახელმწიფოს.

სოფელს გასცდა ნადექდა ქარქაშიძის, მათიკო ტოფაძის, ილიანე ყვავაძის, თამარ ბუცხრიკიძის და სხვა მეჩაიეთა სახელები..

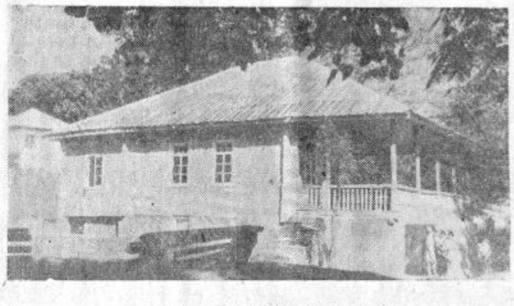

დ. კლდიაშვილის სახლმუზეუმი სიმონეთში

დავით კლდიაშვილი ზრუნავდა მშობლიური სოფლის ეკონომიური განმტკიცებისათვის. მას უზომოდ ახარებდა მეზობელ გლეხთა ყოველი გამარჯვება და ამიტომაც სიმონეთის კოლმეურნეობას უკვე კარგა ხანია დიდი მწერლის სახელი ჰქვია.

სამანქანო გზა სიმონეთელებს დავით კლდიაშვილის სახლ-მუზეუმამდე მიუყვანიათ. მწერლის მეზობლები, ძველი მეგობრები ახლა ხშირი სტუმრები არიან მშვენიერი ეზოსი, რომელშიც ცისფერი მტრედივით, რიკულებიანი აივნით თითქოს წამოფრენას და შორს ზეკრისაკენ გაფრენას აპირებსო ლამაზი ოდა. მეზობლები ერთხელ კიდევ ამოწმებენ თავიანთ ნახელავს, ხუმრობა ხომ არაა: დავითის იუბილეს დღეებში აურაცხელი სტუმარი ეყოლებათ.

ხოლო როცა დაიშუადღევებენ, თავიანთ შვილიშვილებს მოისხამენ გვერდში და ძელქვის ჩრდილში იხსენებენ საშუალო ტანის, კეთილად მომღიმარ ადამიანს.

— ნიკოლოზ ბაბუა, დავითი „ეპოლეტებს" თუ ატარებდა? — კითხულობს ერთი.

— „ეპოლეტებიანიც" ბევრი მინახავს და „უეპოლეტოც", მაგრამ მაგისთანა კეთილი და თავმდაბალი კაცი ერთი არ შემხვედრია.

78 წლის ნიკოლოზ გიორგაძე ეკლესიისაკენ ხელს იწვდის და ამბობს: მღვდელი რომ წირვას გამოიყვანდა ხოლმე, ახალგაზრდები დეკანოზის საფლავთან იყრიდნენ თავს; დეკანოზ გიორგი კლდიაშვილის საფლავს კარგი ჩრდილი ფარავდა. ბიბოლა გლეხები ერთმანეთს მონახავდნენ, ხოლო ჩვენ, ჩოხიანებს, ქალამნიანებს, წვერგაუპარსავებს უბრალო ადამიანი გვრჩებოდა, მზის ქვეშ, დავითი ხშირად ჩვენთან იყო, გვესაუბრებოდა გვისმენდა.

თუ რამეს შეასახელებდი, ყველანაირად ეცდებოდა შეესრულებინა, სხვებივით „პატივისცემისათვის" კი არ ფეთებდა ამას, ადამიანობა, გული უკარნახებდა, — ლაპარაკში ერევა ნიკოლოზს უფრო ჭარმაგი პარმენ გიორგაძე.

შემდეგ რიგრიგობით ჩამოირიგებენ მოხუცები ნიკო აბესაძე, ივანე დეკანოიძე, ნესტორ ლოლუა, კალენიკე ღვინეფაძე სასაუბროს და ცოცხლდება დავითი, კაცი კეთილი და მარილიანი.

— მსოფლიო ომის დასაწყისში შიმშილობა მოედო სიმონეთს; დავითი ადგა, მთავრობაში წავიდა, დააყენა საკითხი, მოიტანა სიმინდი, ნაღერღი, უფულოდ დაურიგა გლეხებს, — თეთრ წვერზე ხელს ისვამს 84 წლის ნესტორ ლოლუა.

— აჯამეთში ჩამოეყენებინა ვაგონი, — აზუსტებს აბესაძე.

ძელქვა

საოცარი ხედი იშლება რიკულებიანი აივნიდან: ყვირილის ხეობა, ზეკრის გადასავალი, აჭარის მთების გრეხილი, საირმის მთა...

სიცოცხლის უკანასკნელ წლებში საგრძნობლად ჩინდაკლებულ მწერალს მხოლოდ ერთხელ გამოცხადებია ეს შესანიშნავი სურათი, ბავშვობის თვალით დანახული...

შემდეგ შესულა თავის საყვარელი ოთახში და გაღებული სარკმლიდან ძელქვის იდუმალი მუსიკისთვის მიუგდია ყური.

ალბათ თავისი მაღალი მხრებით, თავისი ამაყი შტოებით სიმტკიცის და სიძლიერის ეს სიმბოლური ხე მუსიკის გასაოცრად მოყვარულ დავითს იდუმალ ჰიმნს უმღეროდა კაცური კაცის მარადიულობაზე. სწორედ ამიტომაც, იქნებ, როცა სიკვდილმა მოუსწრო, ტუჩებზე ღიმილგადაფენილი დანებდა მას დიდი მწერალი.

ერთადერთი სურვილი ვერ შეუსრულეს დავითს — თავმდაბალი სურვილი, — სიმონეთშივე დაეკრძალათ, რადგან იგი უკვე გარდაცვალების წამიდან მთელი საქართველოს კუთვნილება იყო და ხალხის სურვილით მთაწმინდის მაღალ მიწაში პოვა მან განსვენება.

...მას შემდეგ ყვირილის ხეობისკენ მიმართული შტოები შეუხმა ძელქვას; ამ შტოებით ეთხოვებოდა იგი უკანასკნელად დავითის ნათელ სახეს.

გივი შუღლაძე

სოფ. სიმონეთის საშუალო სკოლა

სურათზე: სიმონეთელი კოლმეურნეები — დ. კლდიაშვილის თანამედროვენი (მარცხნიდან) — ივანე დეკანოიძე, იასონ გიორგაძე, კალენიკე ღვინეფაძე, ნიკო აბესაძე, კალისტრო დოლონაძე, პარმენ გიორგაძე, ნიკოლოზ გიორგაძე, ნესტორ ლოლუა.

პლასტიკური სახეების ოსტატი

საოცარი ძალა აქვთ დავითის პერსონაჟებს, ცოცხლად დგანან ისინი მკითხველის წინაშე, როგორც მსახიობები სცენაზე: საუბრობენ, ჩხუბობენ, ხუმრობენ, სწუხან, უხარიათ, ქეიფობენ... და ყველაფერ ამას წარმართავს ერთი დიდი რეჟისორი, მწერალი, რომლის თვალს არ ეპარება გმირის მოქმედების არცერთი ნიუანსი, არცერთი მდგომარეობა. მართლაც, დავითის მოთხრობები ძალზე სცენიურია: „სოლომონ მორბელაძესა" და „დარისპანის გასაჭირს" შორის ჟანრობრივი განსხვავება მეტად პირობითია. ხოლო როცა წარმოვიდგენთ დავითს, როგორც მწერალს, ეს განსხვავება თითქმის ქრება და მთელი მისი შემოქმედება აღიქმება როგორც ერთი ეპიკური ტილო.

დავითის პერსონაჟების პლასტიკურობას, მათ „სცენიურობას" პირველ რიგში განაპირობებს ის დიალოგები, რომელთა უბრწყინვალეს ოსტატად დავით კლდიაშვილი დარჩა, ამჯერად მკითხველის ყურადღებას მივაქცევთ სხვა მხატვრულ საშუალებებზე, რომლებსაც აგრეთვე უხვად იყენებს ჩვენი მწერალი. ეს არის ე. წ. გამომსახველობითი მოძრაობანი, ჟესტი, პოზა, მიმიკა და ა. შ. განსაკუთრებით საინტერესოა დავითის მიერ ჟესტის — პერსონაჟის პორტრეტული ხატვის ამ მეტად საჭირო საშუალების — გამოყენება.

ჟესტი დავითს ეხმარება ერთბაშად, თვალდანახულად მიგვანიშნოს პერსონაჟის ხასიათი, დაგვანახოს მისი კომიკური თუ ტრაგიკული ბუნება. აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ დავითი ორსავე შემთხვევაში ერთნაირად ძლიერია. ამის მკაფიო მაგალითია „ქამუშაძის გაჭირვებაში": სონია ქმრის გალატაკებულ ნათესავებს მოინახულებს. სტუმართან შემოდის ოტიას უფროსი ბიძა ლევან ქამუშაძე: „მან შეშინებული კაცივით გადმოაბიჯა ზღურბლზე, გაუბედავად მივიდა წარმომდგარ სტუმართან, უნახავ რძალთან და ხელი ჩამოართვა; მერე თვალებზე გადაისვა მარჯვენა ხელი, მიიხედ-მოიხედა და უცბად წამოიძახა, თითქოს მხოლოდ ახლა მოეიდა გონსაო:

— დაბრძანდით.., დაბრძანდით, ბატონო! და ისევ მიყუჩდა". ზუსტი ჟესტით, თვალებზე ხელის გადასმით მიღწეულია წმინდა თეატრალური ეფექტი: დახასიათებულია შეშინებული, ცხოვრებისაგან გათელილი კაცის სახე, როგორსაც შემდგომში წარმოგვიდგენს მწერალი ლევან ქამუშაძეს.

კირილეს ხასიათში მწერალს ხაზგასმული აქვს ფუქსავატობა, სიმჩატე, და ამას სათანადო ჟესტებისა და პოზის გამოყენებით გვიჩვენებს: „კირილე იმ წამსვე ნაცნობებში გაერია, აქეთიქით გავარდ-გამოვარდა, ყველას დაუნახა, ყველა ნახა"... „კირილე ისეთნაირად გამოიყურებოდა და ცმაცურობდა, თითქოს რაღაც სამიზეზოს ეძებდა"... „კირილე ცქვიტად წამოჯდა ლოგინში"...

მწერალი უხვად მიმართავს სხვა პორტრეტულ საშუალებებს: მიმიკას, ჩაცმულობას, გარეგნობას, ხასიათს და ა. შ.

დავით კლდიაშვილი დიდოსტატის ხელით აქანდაკებს პერსონაჟთა სახეებს, მკაფიოდ გვიხატავს თითოეულ ნაკვთს. სწორედ ამიტომ მისი პერსონაჟები ნამდვილი სიცოცხლით ცოცხლდებიან და, გოეთეს სიტყვებისა არ იყოს, აქვთ უნარი გააგრძელონ ეს სიცოცხლე.

ბექან ბარდაველიძე

იუბილეს მიეძღვნა

ჩვენი უნივერსიტეტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკამ მოაწყო დიდი ქართველი მწერლის დავით კლდიაშვილის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი გამოფენა.

გამოფენას ამშვენებს დავით კლდიაშვილის დიდი პორტრეტი, შესრულებული მხატვარ შ. ბერიტაშვილის მიერ.

სტენდებზე წარმოდგენილია მწერლის უკვდავი ნაწარმოებების სხვადასხვა გამოცემები ქართულ და რუსულ ენებზე. აქვეა გამოფენილი დავით კლდიაშვილის შვილის მწერალ სერგო კლდიაშვილის მოგონებები, ნელი დუმბაძის მონოგრაფია „დავით კლდიაშვილი" და სხვ.

* * *

19 სექტემბერს ჩვენი უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის ახალი ქართული ლიტერატურის ისტორიის კათედრამ სააქტო დარბაზში ჩაატარა დავით კლდიაშვილის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია.

სესია შესავალი სიტყვით გახსნა უნივერსიტეტის რექტორმა აკად. ე. ხარაძემ.

მწერლის ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე მოხსენება წაიკითხა დოცენტმა ბესარიონ ჟღენტმა.

„დავით კლდიაშვილი — კრიტიკული რეალიზმის გამგრძობი უახლეს ქართულ ლიტერატურაში" — ასეთი იყო პროფ. შალვა რაპდიანის მოხსენების თემა.

მოხსენებით „კომიკურისა და დრამატულის ურთიერთობისათვის დავით კლდიაშვილის შემოქმედებაში" სესიაზე გამოვიდა დოც. ვიოლეტა ცისკარიძე.

მ. ა. გოგატაძე

გარდაიცვალა მიხეილ არსენის ძე გ ო გ ა ტ ა ძ ე, სკკპ წევრი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გერმანული ენის კათედრის უფროსი მასწავლებელი.

მ. ა. გოგატაძე დაიბადა 1912 წელს ქ. მახარაძეში, მოსამსახურის ოჯახში. 1931 წელს მან დაამთავრა ქ. მახარაძის საშუალო სკოლა და უმაღლესი განათლების მისაღებად იმავე წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში შევიდა.

1942 წლიდან მ. ა. გოგატაძე განუწყვეტლივ მუშაობდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სხვადასხვა თანამდებობებზე: ლაბორანტად, დეკანის მოადგილედ, ინსპექტორ-მეთოდისტად, პრორექტორის თანაშემწედ სასწავლო ნაწილში, ხოლო 1944 წლიდან უკანასკნელ დრომდე — გერმანული ენის კათედრის უფროს მასწავლებლად.

მ. ა. გოგატაძე გერმანული ენის კვალიფიციური ლექტორი იყო. იგი პრინციპული, მაღალი მორალის ადამიანი იყო, რომელიც ყოველთვის გამოირჩეოდა საქმისადმი განსაკუთრებული გულისხმიერი დამოკიდებულებით როგორც პედაგოგიური მოღვაწეობის ასპარეზზე, ისე საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ საქმიანობაში.

მ. გოგატაძე თანაავტორია გერმანულ-ქართული ლექსიკონისა, რომელიც 1961 წელს გამოცა უნივერსიტეტის გამომცემლობამ.

უკანასკნელი წლების მანძილზე მ. ა. გოგატაძე არაერთხელ იქნა არჩეული დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის პარტიული ორგანიზაციის მდივნად. როგორც პედაგოგი და პარტიული მუშაკი, იგი უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლობასა და სტუდენტობაში კარგი ავტორიტეტით სარგებლობდა.

მ. ა. გოგატაძის ნათელი ხსოვნა დიდხანს დარჩება მისი კოლეგებისა და მის მიერ აღზრდილი სტუდენტების გულში.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტი.

სპორტის ამბები

ჩვენი სპორტსმენები სტუდენტთა საკავშირო სპარტაკიადაზე

ივლისში ჩვენს ქალაქში გაიმართა სტუდენტთა III საკავშირო სპარტაკიადა.

სპარტაკიადაზე 130 სპორტსმენი ჩვენი უნივერსიტეტის წარმომადგენელი იყო, რომლებიც სპორტის 7 სახეში გამოდიოდნენ.

უნივერსიტეტის სპორტსმენთა რიგებში იყვნენ: რეკორდსმენი სიგრძეზე ხტომაში გოგონათა შორის ლიუდმილა იევლევა, **ჩვენი ქვეყნის რეკორდსმენი** ჭაბუკთა შორის **ბირთვის კვრაში მერაბ ოყროშიძე, სპორტის** ოსტატი თეიმურაზ მდივანი (სიმაღლეზე ხტომა), მძლეოსანი **ანდრო** ბედუკაძე, საბჭოთა კავშირის ნაკრები **გუნდის** წევრი რომის ოლიმპიური თამაშების მონაწილე სპორტის ოსტატი რეზო ქოჩაკიძე, საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი მხატვრულ ტანვარჯიშში ნელი სალაძე, გიორგი ლეჟავა და სხვები.

ფინალში პირველი წარმატება წილად ხვდა ჩვენი უნივერსიტეტის ასპირანტს სპორტის ოსტატ რევაზ ქოჩაკიძეს. იგი სტუდენტთა III სპარტაკიადის ჩემპიონი გახდა. რეზომ ეს საპატიო წოდება პირველად როდი მოიპოვა! იგი სტუდენტთა II სპარტაკიადის ჩემპიონია და მისი წლევანდელი წარმატება კანონზომიერი შედეგია მისი დიდი შრომისა.

მიუხედავად იმისა, რომ სიმაღლეზე მხტომელში ახალბედა ჩემპიონმა — ლენინგრადელმა ვ. ბულკინმა და სპორტის ოსტატმა თეიმურაზ მდივანმა ერთსა და იმავე სიმაღლეზე გადებული თამასა გადალახეს (2 მ), თ. მდივანს მესამე ადგილი მიეკუთვნა, ვინაიდან ვ. ბულკინსა და გ. დიკს (სმოლენსკი) ნაკლები ცდები დასჭირდათ. არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ თ. მდივანი ტრავმირებული ფეხით იღებდა მონაწილეობას შეჯიბრებაში.

ლიუდმილა იევლევამ III ადგილი დაიკავა თარჯრბენში შედეგით 11,4 წმ.

უნივერსიტეტის ასპირანტი ლ. მძინარიშვილი ჩოგბურთელთა ასპარეზობის ფინალში გავიდა.

წინა თამაშების ჩემპიონმა ლიუდმილა იევლევამ დათმო პოზიციები. გასული თამაშების ჩემპიონობა მან მოიპოვა შედეგით — 6 მ და 25 სმ ახლა კი იგი 5 მ. 99 სმ-ზე გადახტა. ჩემპიონმა ა. ჩუიკომ მას 5 სმ-ით გაუსწრო.

კიდევ ერთი პრიზიორი „მეგვეძინა" 25 ივლისს, როდესაც „ქართიშხალას" სტადიონის დიქტორმა გამოაცხადა: 110 მეტრზე თარჯრბენში მესამე ადგილზე გამოვიდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წარმომადგენელი გიორგი ლეჟავა! გ. ლეჟავას შედეგია 15.00 წამი.

გუნდურ ჩათვლაში ჩვენმა კოლექტივმა მე-7 ადგილი დაიკავა.

უნივერსიტეტის კომკავშირის კომიტეტმა დიდი დახმარება გაუწია ფიზკულტურის კათედრას სპორტსმენთა იდეურად გამოწრთობის საქმეში. ჯერ კიდევ ივნისში დამტკიცდა საორგანიზაციო კომისია, რომელმაც საშეფო მუშაობა ჩაატარა როგორც ჩვენს სპორტსმენებთან, ისევე ჩვენს სტუმრებთან — რსფსრ-სა და ლენინგრადის სტუდენტ-სპორტსმენებთან.

კომკავშირული ორგანიზატორების უმრავლესობამ მოვალეობა პირნათლად შეასრულა, ძალა და ენერგია არ დაიშურა გუნდის საკეთილდღეოდ. მაგრამ, სამწუხაროდ, იყო გამონაკლისიც. კერძოდ, ფიზიკის ფაკულტეტის ალკკ კომიტეტის მდივნის მოადგილე ა. ნადირაშვილი ტანმოვარჯიშეთა გაცხოველებული მზადების პერიოდში გუნდთან ყოფნას ამჯობინა ქ. ლვოვში წასვლა. ასეთი საქციელი არ შეეფერება კომკავშირის კომიტეტის მდივნის მოადგილეს და იგი გაკიცხვის ღირსია.

ა. თუშმალიშვილი

ვ. რუბაშვილი — ჩემპიონი

ჩვენი უნივერსიტეტის ეკონომიური ფაკულტეტის სტუდენტის ვლადიმერ რუბაშვილის სახელი ცნობილია მსოფლიო სპორტულ სამყაროში. ჯერ კიდევ სრულიად ახალგაზრდამ რომის ოლიმპიურ თამაშებზე მოიპოვა საერთაშორისო აღიარება. განსაკუთრებით დაუვიწყარია ამ სახელოვანი სპორტსმენის ცხოვრებაში **1961** წელი. ამ წელს მან მიაღწია ორ დიდ წარმატებას — პირველად გახდა სსრ კავშირის ჩემპიონი და ცოტა ხნის შემდეგ იაპონიაში ქალაქ იოკოჰამაში მსოფლიო ჩემპიონის საპატიო ტიტული მოიპოვა.

როგორც სპორტის მოყვარულთათვის ცნობილია, ამ ცოტა ხნის წინათ ქ. რიგაში დამთავრდა სსრ კავშირის პირველობა თავისუფალ ჭიდაობაში ოთხ წონით კატეგორიაში. ამ ასპარეზობაზე ყველა შეხვედრა ბრწყინვალედ ჩაატარა ვ. რუბაშვილმა და დამსახურებულად მოიპოვა სსრ კავშირის ჩემპიონის წოდება. ოქროს მედალთან ერთად მას ამჯერადაც გადაეცა სპეციალური პრიზი საუკეთესო ტექნიკისათვის.

ერთი დღე სტუდენტთა ქალაქში

ყოველდღე სამ საათზე ეთერში გაისმის დიქტორის ხმა: „ყურადღება! ლაპარაკობს სტუდენტთა ქალაქის ადგილობრივი რადიოკვანძი. ძვირფასო მეგობრებო, ვიწყებთ ჩვენს მორიგ გადაცემას... იცნობდეთ, ისინი ჩვენთან ცხოვრობენ..." და მიკროფონთან მიდის ახალგაზრდა პოეტი. რადიომსმენელები გულისყურით ისმენენ თავისი ამხანაგის ახალ ლექსებს. მუსიკის ჰანგებში კვლავ გაისმის დიქტორის ხმა და ახალგაზრდა პოეტს მომავალი მწერალი ცვლის. იგი რადიომსმენელებს თავის ახალ მოთხრობას უკითხავს. უკითხავს და უხარია, რადგანაც იცის, რომ მისი ამხანაგები ისმენენ; ალბათ მოიწონებენ, შენიშვნებს გააკეთებენ, ნაკლოვან მხარეზე მიუთითებენ; ეს კი მას დიდად დაეხმარება მომავალ მუშაობაში.

...„ახლა კი მოისმინეთ ქართული საოპერო მუსიკის კონცერტი", — აცხადებს დიქტორი და ეთერში ზ. ფალიაშვილის უკვდავი ოპერა — „დაისის" შესავალი გაისმის.

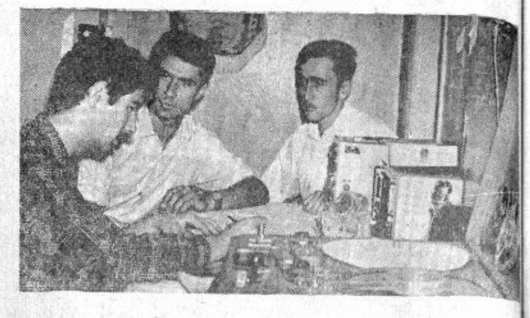

სტუდენტთა ქალაქის რადიოკვანძი მუშაობს საზოგადოებრივ საწყისებზე. რადიოკვანძის რედაქცია ფართოდ აშუქებს სტუდენტთა ცხოვრების ავ-კარგს, გადასცემს საინტერესო რადიოდადგმებს, მოკლე მიმოხილვას უკეთებს სახელმწიფო უნივერსიტეტის მრავალტირაჟიან გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტს".

სტუდენტთა საყვარელი ადგილია სტუდქალაქის ბიბლიოთეკა, რომელიც 11500 წიგნს ითვლის. აქ არის თითქმის ყველა სახის ჟურნალ-გაზეთები, მათ შორის — საზღვარგარეთულიც. სამი საათის შემდეგ სამკითხველო დარბაზში თავისუფალი ადგილის მონახვა არცთუ ისე იოლია; ცოდნას მოწყურებული ახალგაზრდობა ეუფლება მეცნიერების საფუძვლებს.

გასულ წელს სამკითხველო დარბაზი გაფართოებულ და კეთილმოწყობილ იქნა. მოიტანეს ახალი მაგიდები, სკამები. გაიზარდა წიგნადი ფონდი. ბიბლიოთეკის გამგე ლ. მენაბდე ოც წელზე მეტია აქ მუშაობს და თავისი

პატიოსანი, ენერგიული მუშაობით სტუდენტების პატივისცემა და სიყვარული დაიმსახურა.

შარშან ბევრ საყვედურს გამოთქვამდნენ სტუდენტები კლუბის გამგეობის მიმართ. საყვედურები სამართლიანიც იყო, რადგანაც კლუბში კინოსურათების ჩვენება უხარისხოდ მიმდინარეობდა. ხშირად კლუბში გამოირთვებოდა დენი ან წყდებოდა კინოფირები კინოკამერაში არ იყო სათანადოდ დაცული ხანძარსაწინააღმდეგო წესები. ადგილი ჰქონდა მეტ უწესრიგობასაც: ერთ ადგილზე ორი ბილეთი იყიდებოდა, ეს კი დიდ აურზაურს იწვევდა. ახლა მდგომარეობა გამოსწორებულია. კლუბი ცალკე ქსელში იქნა ჩართული და დენი მუდმივადაა. გაუმჯობესდა კინოსურათების ჩვენების ხარისხი.

გვინდა გამოვთქვათ საყვედური იმ ახალგაზრდობის მიმართ, რომლებიც უწესოდ იქცევიან ჩვენს კლუბში, კინოსურათების ჩვენების დროს ეწევიან თამბაქოს, ხმაურობენ, გაჰყვირიან უწმაწურ სიტყვებს. ეს ნამდვილად არ ეპატიება ჩვენს სტუდენტობას. მარტო კლუბის ხელმძღვანელობა ვერაფერს გახდება, თუ ამ საქმის მოგვარებაში სტუდენტთა აქტივი არ ჩაება. იმედია სტუდენტთა ქალაქის საბჭო ამ საკითხზე იმსჯელებს.

სტუდენტთა ქალაქის სასადილო კვების უდიდესი ობიექტია. სასადილოს დარბაზში ერთდროულად ოთხ საათამდე მომხმარებელმა შეიძლება მიიღოს საუზმე თუ სადილი. სასადილოს გასულ წელს კარგი ხარისხის რემონტი ჩაუტარდა. სტუდენტთა სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ სასადილოში წელსაც ყველაფერი ახლებურად გამოიყურება და რემონტი აღარ გახდა საჭირო. სასადილოს ჰყავს მაღალკვალიფიციური მზარეულები და შეფ-მზარეულები. ყოველდღე სხვადასხვა სახის წვნიანი და მშრალი, ცივი და ცხელი კერძები მზადდება. არის ცივი ლიმონათი და ბორჯომი.

სასადილოს მუშაობაში ჯერ კიდევ არის სერიოზული ნაკლოვანებებიც. სასადილო გასულ წელს მუშაობას იწყებდა დილის შვიდ საათსა და 30 წუთზე, წელს კი რატომღაც მხოლოდ რვა საათზე იღება. ამის გამო სტუდენტები სამართლიან საყვედურს გამოთქვამენ, რადგანაც მათ უმეტესობას მეცადინეობა ცხრის ნახევარზე ეწყება და დილით სრულიად შეუძლებელია საუზმის მიღება.

შარშან სასადილოს საკმარისი რაოდენობით ჰქონდა ქართული პური, წელს კი იშვიათად აქვს.

გასაკვირია კიდევ ერთი ფაქტიც: სასადილოში არის ორი ბუფეტი, მაგრამ ლიმონათი და ბორჯომი იყიდება მხოლოდ ერთ მებუფეტესთან, ამის გამო იქ გაუთავებელი რიგია: რატომ არ შეიძლება, რომ ორივე გამყიდველმა გაყიდოს ეს სასმელები?

მომხმარებელს არც ის გარემოება ეჩვენება სასიამოვნოდ, რომ გამყიდველი კარაქიანი ხელით იღებს ფულს, აბრუნებს ხურდას და ჰრის პურს.

ყველაზე მეტად სტუდენტებს აწუხებს უწყლობა სტუდქალაქში. დილის ექვს საათზე თუ არ მიუსწრეს წყალს, ისინი ხელ-პირ დაუბანელი უნდა ვიდნენ სასწავლებელში.

ეს ნაკლოვანებები დროულად უნდა აღმოიფხვრას.

რ. მახხოშვ...

სურათებზე: (ზემოდან ქვ... 1. სტუდენტთა ქალაქის რადიოგა... მათა რედაქციის თანამშრომლები ... გიტიშვილი (რედაქტორი), ვ. მამ... შვილი და ი. კვეკვესკირი მორიგი ... ცემისათვის სამზადისში. 2. სტუდ... თა ქალაქის ბიბლიოთეკის გამგე ლ... ნაბდე 20 წელზე მეტია საბიბლი... კო საქმეს ემსახურება. აი ახლა... საჭირო წიგნს ურჩევს ბიბლიოთ... მკითხველს. 3. სტუდენტები ისვე... მეცადინეობის შემდეგ.

ფოტოები რ. მახხოშვილ...

კარგად დაისვენეს

უნივერსიტეტის ადგილკომმა ... ლაფერი გააკეთა ზაფხულის ... დეგების დროს თანამშრომელთა... პროფესორ-მასწავლებელთა უკეთ... ვენების მიზნით. მათ ჰქონდათ ... არჩევანი და შეეძლოთ თავისუ... დრო გაეტარებინათ ჩვენი თუ ... რესპუბლიკების სხვადასხვა ... რიუმებსა და დასასვენებელ სახლ... დასვენებასთან ერთად ზოგმა ... ნალობის კურსიც გაიარა. ფილ... ფიის ფაკულტეტის დოცენტმა ბ... ჯაბიძემ დაისვენა ზღვის ნაპირზე... დაუთაში; ასევე ზღვის ნაპირზე ... ავენა აღმოსავლეთმცოდნეობის ... კულტეტის ლაბორანტმა კარლო ... შვილმა. იგი გაგრაში იყო.

სამთო კურორტებზე დასვენება ... ჩიეს ფილოსოფიის ფაკულტეტის ... გელა ბანძელაძემ, დასავლეთ ევრ... ენებისა და ლიტერატურის ფაკულ... ტის ლექტორებმა — ლეილა ცერ... ძემ და ვასო მურვანიძემ.

რესპუბლიკის გარეკურორტებს ... ჟელეზნოვოდსკსა და ესენტუკს ეწ... ნენ ისტორიის ფაკულტეტის დო... ტები ალექსანდრე კობაიძე და ... დიონ მაჩაიძე.

და განა მხოლოდ ამ კურორტებ... ჩვენი თანამშრომლები იყვნენ აგ... ვე სურამსა და ტყვარჩელში, ... და სოჭაში, მახინჯაურსა და ბახმარ... და ახალი ენერგიით აღსავსენი ხ... სითა და სიხარულით დაუბრუნ... მშობლიურ უნივერსიტეტს, ს... კვლავ შეუდგნენ თავიანთი მოვალ... ბის შესრულებას.

შ. იოსე...

ექსკურსია

ამ დღეებში ისტორიის ფაკულ... ტის პროფორგანიზაციამ მოაწყო ... დღიანი ექსკურსია ქ. ორჯონიკიძ...

ორმოცზე მეტი მომავალი ის... რიკოსი ინტერესით გაეცნო ან... რის ციხეს, დაათვალიერეს ყაზბ... მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი. ს... დენტები მოიხიბლნენ დარია... თვალწარმტაცი ხეობით და ახ... გაეცნენ ქ. ორჯონიკიძის ღირსშ... ნიშნავ ადგილებს, მერე კი კმაყ... ლები დაბრუნდნენ თბილისში.

რედაქტორი ირ. ვეშაპ...

რედაქციის მისამართი: ქ. თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, № 1. ტელეფონი 2—88—34

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობის სტამბა, ი. ჭავჭავაძის პროსპექტი, № 1, ტირაჟი 1 000, უე 03319